

економіки та недостатня прозорість у податкових процедурах. Проте, на тлі цих викликів також простежується ряд перспективних напрямків для покращення ситуації, що є важливим етапом на шляху до сталого економічного розвитку країни. Зростання ефективності оподаткування сприятиме покращенню бізнес-клімату, залученню інвестицій та забезпеченню фінансової стабільності держави.

Список використаних джерел

1. Гречко А. В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції. *Економіка та управління національним господарством*. 2016. № 3. С. 60–70.
2. Кондратюк В. Л. Сучасні тенденції розвитку оподаткування в Україні. *Наукові записки. Серія: Економіка*. 2019. Т. 28. С. 34-39.
3. Лисенко В. І. Система оподаткування в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2020. Т. 30. С. 59-65.
4. Мельничук Л. С. Трансформація оподаткування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2021. Т. 31. С. 77-84.
5. Шеремета О. Л. Оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економічні науки*. 2020. № 5 (88). С. 80-85.

Моїсеєнко Д. М.

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

«ГОНОРАР УСПІХУ» В КОНТЕКСТІ ВІДШКОДУВАННЯ СУДОВИХ ВИТРАТ

Так званий «гонорар успіху», або, як ще кажуть, «умовний гонорар» неодноразово ставав предметом дискусії як вчених так і юристів-практиків. Під цим поняттям мається на увазі спосіб винагороди за правничу допомогу, де оплата адвокату здійснюється лише у випадку досягнення результату, узгодженого між адвокатом та клієнтом. Обговорення в різний час точилося навколо дійсності угоди про такий спосіб оплати послуг адвоката, стягнення коштів з клієнта на користь адвоката, нормативної неврегульованості та інших аспектів.

Якщо по вказаних вище питаннях приблизний консенсус у юридичній спільноті досягнутий, то питання відшкодування гонорару успіху учаснику справи до цього часу є неврегульованим. Війна поставила вирішення цього питання, як і багатьох інших, «на паузу», однак, своєї актуальності воно не втрачає.

Наразі судова практика в цьому питанні носить дуже суперечливий

характер. Так, наприклад, Господарським судом Київської області (додаткове рішення від 08.09.2023 по справі № 911/1375/23) відмовлено у відшкодуванні «гонорару успіху» у складі судових витрат. Узагальнена аргументація суду наступна. Така додаткова винагорода адвокату за досягнення позитивного рішення у справі як «гонорар успіху», за своїм змістом і правовою природою не є ціною договору (платою за надані послуги), а є платою за сам результат (позитивне рішення), досягнення якого відповідно до умов договору не ставиться в залежність від фактично наданих послуг, так як і не є професійною правничою допомогою, оскільки не є послугою адвоката та не відноситься до судових витрат. Витрати на правничу допомогу у вигляді «гонорару успіху» не відповідають критерію розумності, оскільки не мають характеру необхідних, без понесення яких у позивача буде відсутня можливість захистити свої права та законні інтереси, не містять обґрунтування обсягу фактичних дій представника позивача, які достатньою мірою можуть бути співвіднесені із досягненням успішного результату, у зв'язку з чим їх відшкодування з огляду на обставини вказаної справи матиме надмірний характер [1].

Хмельницький міськрайонний суд Хмельницької області також відмовив у стягненні гонорару успіху (рішення від 06.03.2024 по справі № 686/330/24). Суд вказує, що для суду не є обов'язковими зобов'язання, які склалися між адвокатом та клієнтом, зокрема, у випадку укладення ними договору, що передбачає сплату адвокату «гонорару успіху», у контексті вирішення питання про розподіл судових витрат. Вирішуючи останнє, суд повинен оцінювати витрати, що мають бути компенсовані за рахунок іншої сторони, ураховуючи як те, чи були вони фактично понесені, так і оцінювати їх необхідність.

Ключовим критерієм під час розгляду питання щодо можливості стягнення «гонорару успіху» у даному спорі є розумність заявлених витрат, тобто розмір відповідної суми має бути обґрунтованим. Крім того, підлягає оцінці необхідність саме такого розміру витрат, а стягнення заявленої суми має співвідноситися із виконаною роботою щодо представництва інтересів у суді [2].

Натомість, Господарський суд м. Києва та Комунарський районний суд міста Запоріжжя стягнули гонорар успіху з учасника, що програв справу. Вказується, що обчислення гонорару успіху пов'язане з настанням певної події, зокрема, позитивного вирішення справи для клієнта у суді першої інстанції, є обґрунтованою та логічною в силу самої суті гонорару успіху, можливість обчислення якого залежить виключно від певних подій – досягнутих адвокатом та обумовлених в договорі результатів при наданні послуг правової допомоги. Визначений у договорі «гонорар успіху» за формою його обчислення є фіксованим розміром та відповідає вимогам чинного законодавства. Виплата «гонорар успіху» була погоджена сторонами як плата за досягнутий адвокатом результат, нарахування та здійснення якої залежать від настання певної події [3], [4].

Таким чином, однозначної позиції щодо відшкодування «гонорару успіху» в складі судових витрат наразі нема. Наступним кроком в цьому обговоренні може стати пошук ефективних механізмів регулювання відшкодування «гонорару успіху». Це може включати в себе розробку стандартів для адвокатів і учасників справи, що визначають умови та обмеження для такого виду оплати. Такі стандарти можуть допомогти забезпечити чесність та прозорість угод між адвокатами та клієнтами, а також захистити інтереси обох сторін.

При розробці таких механізмів важливо враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін, включаючи адвокатів, клієнтів, а також загальну громадську довіру до адвокатури та системи правосуддя. Такий підхід може допомогти забезпечити баланс між захистом прав клієнтів та стимулюванням адвокатів до досягнення результатів у справах.

Список використаних джерел:

1. Додаткове рішення Господарського суду Київської області від 08.09.2023 по справі № 911/1375/23. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113425974>.
2. Рішення Хмельницький міськрайонний суд Хмельницької області від 06.03.2024 по справі № 686/330/24. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117604634>.
3. Додаткове рішення Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 29.05.2023 по справі № 333/6209/21. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111452236>.
4. Додаткове рішення Господарського суду міста Києва від 30.09.2022 по справі № 910/3504/22. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106581160>.

Мосякіна О. А.

старший аналітик Відділу аналізу інформації та управління ризиками Територіального управління БЕБ у Волинській області

ПОНЯТТЯ Й ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕРМІНАНТИ «ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ»

Атмосферне повітря може бути об'єктом правової охорони через його важливе значення для здоров'я людини, екосистем та загального добробуту. В багатьох країнах існують законодавчі акти, які регулюють забруднення атмосфери, обмежують викиди шкідливих речовин у повітря та встановлюють норми якості повітря.

Наприклад, це можуть бути закони, що обмежують викиди парникових газів, таких як діоксид вуглецю, метан чи діоксид азоту, які